



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Centesimum Quartum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

- 3 Vxor debito iure non priuatur lite pendente.
- 4 Matrimonium fuit constitutum iure diuino,
Deus quos coniunxit homo non separet.
- 5 Matrimonium est constitutum, iure diuino, iure gentium primo, de
iure gentium secundo, vt euitetur peccatum fornicationis.
- 6 Carnale commercium interdici potest lite pendente.
- 7 Carnale commercium interdicitur ante latam sententiam propter euiden-
tiam peccati.
- 8 Notorium dicitur omne quod est probatum in iudicio.
- 9 Pronuntiatum suspenditur per actum appellationis.
- 10 Presbyter depositus pendente appellatione excommunicare, & exer-
cere potest.
- Episcopus idem.
- 11 Appellatus non dicitur condemnatus.

Centesimum Quartum Priuilegium.



- 1 **E**CCLESIA gaudet priuilegio, vt si † ali-
quis accusauerit matrimonium ob aliquod
impedimentum puta consanguinitatis, uel
adulterij, dulitari potest, an alteruter coniu-
gum priuari non debet iure quod in alteru-
trum habet ante finem causæ, cap. laudabili-
lem vt lite pend. nil innouet. Ratio istius de-
creti fuit. † Quia accusatus ante probatam accusationem,
2 iure quod habet in altero priuari non debet. † Pendente
3 igitur lite vxor debito iure priuari non potest. Ratio est quia
pro possessore præsumptio est, quod licite possideat, eo maxi-
4 me. † Cum matrimonium fuit constitutum de iure diuino,
Mat. 19. Quos Deus coniunxit homo non separet, Angel. in
§. nemo in Authen. de trien. & sem. Alex. cons. 48. in lib. 4.
Nam à primordio fuit institutum in Paradiso terrestri, vt habe-
tur in cap. 1. de vot. in 6. & Genes. cap. 1. Postea vero de iure
gentium primo quo tempore gentes sine legibus, & mori-
bus uiuebant, matrimonium erat incognitum, & omnes pas-
sim, ex quacunque muliere nati legitimi dicebantur, vt dicit
text. in Auth. quibus mod. natural. eff. sui, Successit postea
ius gentium secundarium, de quo matrimonium fuit reco-
gnitum, & ordinatum ob bonos mores conseruandos, & ad

- euitandum fornicationem, & scandolorum materiam, & ut
 quisque recognosceret propriam sobolem, & quilibet habe-
 5 ret suam in vxorem. † Cum igitur matrimonium sit constitu-
 tum de iure diuino, de iure gentium primauo, de iure gen-
 tium secundario, ut euitetur peccatum fornicationis, ideo
 non probata accusatione, & ita lite pendente non potest pos-
 6 sessio coniugali priuari. † Immo apparet contrarium,
 cum lite pendente carnale commercium interdici possit cap. te-
 nor. de re. iud. cap. veniens de regul. solutio hæc est, quod ibi
 loquitur in matrimonio cuius usus prohibetur ex quo fuit con-
 tractum lite pendente, & sic non erat ibi possessio à iure ap-
 probata, hoc enim decretum in quo consistit priuilegium lo-
 quitur quando pendentia litis reperit istos in quieta, & iusta
 7 possessione. Sed quæro quid si probata est accusatio. † Nun-
 quid ante latam sententiam debeat interdici carnale com-
 mercium, in tex. Hic dicitur, quod sic, cum ante probatam
 accusationem, contrarium sentiunt aliqui Doc. supplem. ad
 literam, & secutam sententiam, cap. Iudex de offic. deleg.
 lib. 6. Tunc enim inducitur notorium c. vestra de cohob. cler.
 & res iudicata pro veritate accipitur l. res iudicata. ff. de re.
 iud. fuit quorundam opinio, quod in causa matrimoniali
 saltem post conclusionem in causa, cum nihil aliquid superest
 nisi ferre sententiam, quod copula possit interdici propter
 euidenciam peccati, Abb. in cap. cum olim. ff. de verb. signif.
 8 † Vbi habetur quod omne in iudicio probatum dicitur noto-
 rium, quod dictum Domini de Rot. approbant in decis. 26.
 Quando probatio est perfecta, & in causa conclusum ita, quod
 nihil opponitur, vel opponi potest, gl. in cap. significauerunt
 de test. Inn. in cap. pastoralis de causa poss. & propriet. & gl.
 in cap. cum dilectus de fid. instru. denique series istius facti
 recipit hunc terminum, quod appellatione pendente, & tem-
 pore intra quod appellari potest non debet aliquid innouari
 ut in capit. non potest, & quod ibi not. Abb. de appell. lib. 6.
 9 † Nam per actum appellationis suspenditur pronuntiatum,
 ut integer remaneat status appellantis, etiam si causa talis sit
 in qua sententia secum trahat executionem, l. vna §. inte-
 ger. ff. nil nou. appellatione. pend. gl. in capit. sæpè de appell.
 10 in qua habetur. † Deposito posse pendente appellatio-
 ne excommunicare, & sum officium exercere, nam licet
 Episcopus fuisset depositus, ex quo se appellauit, remansit in
 suo

11 suo officio, nam appellatio obtinet vim. † Quod appellatus non dicitur condemnatus l. secunda s. vltim. ff. de pen. ita integer est eius status, vt interim fungi potest honoribus l. interposita. ff. de appell. & d. l. vna. s. integer. Hinc infertur, quod accusatus ob aliquod perpetuum impedimentum matrimonij lite pendente non fit priuandus coniugali possessione.

S V M M A R I V M.

- 1 Privilegium, vel indulgentia super re litigiosa impetrata, mentione non habita de lite pendente, non valet.
- 2 Privilegium non potest impetrari à communi Domino, vel Pralato tamē ius alterius acquirere potest lite pendente per vsucapionem, & alijs modis.
- 3 Lis dicitur pendere ex sola citatione.
- 4 Innotatio nulla impedit, quin feratur sententia secundum iura, quæ obtinebant tempore litis motæ.
- 5 Privilegium emanatum motu proprio lite pendente valet.
- 6 Decimæ prædiales de iure communi debentur Ecclesie parochiali, in cuius parochia sita sunt, Episcopo vero debetur quarta decimarum.
- 7 Privilegium Pralatus impetrare potest pro membris sibi subiectis.
- 8 Privilegium, & beneficia pro alio impetrare sine mandato speciali impetrare potest.
- 9 Pralatus superior potest literas impetrare sine mandato speciali inferioribus Ecclesijs.
- 10 Li s est dirimenda secundum iura existentia tempore controuersie.
- 11 Privilegium quantumcunque generale non extenditur ad litem pendentem si de ea non facit mentionem.
- 12 Monachi sunt exempti de iure communi super decimis noualium non solvendis.
- 13 Privilegium potest præscribi.
- 14 Impetratum non omissa ta parte dicitur subreptitium eo etiam maxime lite pendente.